

Dosarul nr. 2r-84/23

2-22135849-01-2r-21022023

prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă (jud. O. Ciocârta-Rusu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, A. Braga, V. Mihailă)

DECIZIE

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Veaceslav Ursu,

în cauza civilă, în procedură de examinare a cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Economii și Împrumut „Valea Fînului” împotriva lui Veaceslav Ursu, Nicolae Ursu, Lidia Ursu și Iurie Ursu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Veaceslav Ursu pe motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel,

constată:

La 15 septembrie 2022, Asociația de Economii și Împrumut „Valea Fînului” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Veaceslav Ursu, Nicolae Ursu, Lidia Ursu și Iurie Ursu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 16 septembrie 2022 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, a fost acceptată în procedură scrisă de examinare a cererilor cu valoare redusă acțiunea depusă de Asociația de Economii și Împrumut „Valea Fînului”.

Prin hotărârea din 22 noiembrie 2022 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Economii și Împrumut „Valea Fînului”, a fost admisă integral. A fost încasat în mod solidar din contul lui Veaceslav Ursu, Nicolae Ursu, Lidiei Ursu și lui Iurie Ursu în beneficiul Asociației de Economii și Împrumut „Valea Fînului” suma de 18 161,04 lei, cu titlu de datorie, suma de 545 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 18706,04 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 06 decembrie 2022, Veaceslav Ursu, a declarat apel nemotivat, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 22 noiembrie 2022 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea din 29 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Veaceslav Ursu acordându-i apelantului un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea în cancelaria Curții de Apel Chișinău a apelului motivat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 408,62

lei. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

La data de 24 ianuarie 2023, Veaceslav Ursu a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 22 noiembrie 2022 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 408,62 lei.

Prin încheierea din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, a fost restituită cererea de apel depusă de Veaceslav Ursu, împotriva hotărârii din 22 noiembrie 2022 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din motiv că apelantul în termenul stabilit de instanță nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel.

La 10 februarie 2023, Veaceslav Ursu, a declarat recurs împotriva încheierii din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea cererii de recurs a invocat că, încheierea din 29 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău de a nu da curs cererii de apel a recepționat-o la data de 14 ianuarie 2023, iar avizul l-a semnat la data de 12 ianuarie 2023.

Consideră că cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat a fost prezentată în termen.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 25 ianuarie 2023 și a expediat copia încheierii în adresa poștală a recurentului Veaceslav Ursu, r-nul Ștefan Vodă, s. Ermoclia, însă la materialele cauzei lipsesc date care ar confirma recepționarea acesteia (f.d.71).

Astfel, recursul declarat la data de 10 februarie 2023, este în termen.

La 21 februarie 2023 în adresa intimațiilor AEÎ „Valea Fîului”, Nicolae Ursu, Lidia Ursu și Iurie Ursu a fost expediată copia recursului declarat de Veaceslav Ursu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 75).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d) și e) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul,

probele invocate în susținerea apelului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 22 noiembrie 2022 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, acțiunea depusă de Asociația de Economii și Împrumut „Valea Fîului”, a fost admisă integral. A fost încasat în mod solidar din contul lui Veaceslav Ursu, Nicolae Ursu, Lidiei Ursu și lui Iurie Ursu în beneficiul Asociației de Economii și Împrumut „Valea Fîului” suma de 18 161,04 lei, cu titlu de datorie, suma de 545 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 18706,04 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 06 decembrie 2022, Veaceslav Ursu, a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii din 22 noiembrie 2022 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă cu remiterea cauzei spre rejudecare. Totodată, apelantul a indicat că motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul le va prezenta ulterior într-o cerere de apel suplimentară, după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 29 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Veaceslav Ursu acordându-i apelantului un termen de 10 zile de la data recepționării încheierii, pentru prezentarea în cancelaria Curții de Apel Chișinău a apelului motivat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 408,62 lei. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Se reține că, la 06 ianuarie 2023 Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul oficiului poștal, cu scrisoare recomandată, a expediat încheierea din 29 decembrie 2022 la adresa de domiciliu a lui Veaceslav Ursu indicată în cererea de apel: *r-nul Ștefan Vodă, s. Ermoclia* (f.d 56), fiind recepționată de ultimul la data de 12 ianuarie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f.d. 57).

În conformitate cu art. 100 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară. Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul

Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Potrivit art. 105 alin. (1), (1¹) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

La 24 ianuarie 2023, Veaceslav Ursu a depus cerere de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 408,62 lei, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 22 noiembrie 2022 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Urmare, prin încheierea din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, a fost restituită cererea de apel depusă de Veaceslav Ursu împotriva hotărârii din 22 noiembrie 2022 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din motiv că apelantul în termenul stabilit de instanță nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel, și anume nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

În conformitate cu prevederile art.112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o

altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective. Instanța ține să menționeze că în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, asemenea celui prevăzut de lege.

Din norma de drept citată rezultă că, în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege. Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În speță, dat fiind faptul că încheierea instanței de apel din 29 decembrie 2022, a fost comunicată apelantului prin intermediul oficiului poștal la data de 12 ianuarie 2023, așa cum rezultă din dovada de comunicare (f.d. 57), termenul legal până la care apelantul Veaceslav Ursu putea înlătura neajunsurile a fost data de 22 ianuarie 2023, însă apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat au fost prezentate la 24 ianuarie 2023.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de Veaceslav Ursu, or, Curtea de Apel Chișinău în încheierea din 29 decembrie 2022 a indicat termenul (*10 zile de la data recepționării încheierii*), precum și a identificat locul precis (concret) unde apelantul trebuia să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 408,62 de lei, însă în termenul stabilit de instanță Veaceslav Ursu, nu a prezentat în cancelaria Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat.

Nu poate fi reținut argumentul invocat de Veaceslav Ursu în cererea de recurs precum că, încheierea de a nu da curs cererii de apel a recepționat-o la data de 14 ianuarie 2023, or, materialele cauzei demonstrează contrariul, afirmațiile acestuia în acest sens fiind declarative.

Astfel, Colegiul relevă că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, și astfel soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării integral a neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Potrivit normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că, instanța de apel corect a concluzionat că, apelanta în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat.

De altfel, art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă, statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Astfel, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres termenele și condițiile de acceptare a cererilor de apel, iar prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Veaceslav Ursu.

Se menține încheierea din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, în procedură de examinare a cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Economii și Împrumut „Valea Fînului” împotriva lui Veaceslav Ursu, Nicolae Ursu, Lidia Ursu și Iurie Ursu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic